

רע"פ 8862/21 - יוסף מסארוה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 8862/21

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: יוסף מסארוה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 8.12.2021 בעפ"ת 4144-07-21 שניתן על ידי השופט העמית יורם צלקובניק

בשם המבקש: עו"ד עזאם מסארוה

החלטה

- לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט העמיתי צלקובניק) ב-עפ"ת 4144-07-21 מיום 8.12.2021, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה מחוז מרכז (השופט א' בועז) ב-פ"ל 18-08-2117 מיום 1.6.2021.
- בהתאם לכתב האישום המתוקן, ביום 14.6.2018 בשעה 20:50 או בסמוך לכך המבקש נהג ברכבו כשהוא נתון תחת השפעת משקאות משכרים. בגין זאת יוחסו לו עבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים בניגוד לתקנה 26(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.
- ביום 11.2.2021 המבקש הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום המתוקן. לאחר

סנגורו ביקש לדחות את שמיעת הטענות לעונש במספר חודשים, בית משפט השלום לתעבורה נעתר לכך, והדגיש על רקע אי התייצבותו בדיונים קודמים בהליך, כי: "לפנים משורת הדין ולאחר שהבהרתי לנאשם [המבקש -י' א'] כי דינו יגזר בהעדרו אם לא יתייצב, הדיון ידחה להמשך טענות לעונש ומתן גזר דין ליום 1.6.21 שעה 10:00".

המבקש לא התייצב לדיון שנקבע. לאחר שנשמעו טענותיה של המשיבה לעונש במסגרתם ביקשה כי רישונו של המבקש ייפסל לתקופה ממושכת שלא תפחת משנתיים, פסילה על תנאי, קנס והתחייבות כספית והוצגו הרשעותיה הקודמות של המבקש, קבע בית המשפט:

"הנאשם [המבקש -י' א'] מחזיק ברישיון נהיגה משנת 2015. צבר לחובתו 23 הרשעות קודמות בעבירות של חצית קו הפרדה רצוף, נהיגה ללא רישיון תקף, שימוש בטלפון ללא דיבורית ועוד. אדגיש, כי ביום 18.11.19 גזרתי את דינו של הנאשם [המבקש -י' א'] בהעדרו בפעם הראשונה לאחר שלא התייצב לדיון בבית משפט. נעתרתי לבקשת סנגורו ביום 11.2.21 ובטלתי את הכרעת הדין מיום 19.6.19 ובאותו מועד הוצג בפני הסדר טיעון והדיון נדחה להיום. הנאשם [המבקש -י' א'] או סנגורו לא התייצבו עד לשעה 15:30 ומשכך נגזר דינו בהעדרו".

בהמשך לכך, בית המשפט גזר על המבקש עונש של פסילת רישיון לתקופה של 22 חודשים בניכוי הפסילה המנהלית שריצה; 6 חודשי פסילה על תנאי לבל יעבור את העבירה בה הורשע או "עבירה של תוספת הראשונה או שנייה" למשך 3 שנים; וכן תשלום קנס כספי בסך של 1,500 ש"ח.

4. לאחר מתן גזר הדין, המבקש פנה לבית המשפט לתעבורה וביקש את ביטולו. בקשתו נדחתה בזו הלשון:

"הבקשה נדחתה. משלא התייצב הנאשם [המבקש -י' א'] לדיוני בית המשפט, זו לא הפעם הראשונה נגזר דינו בהעדרו. ראו פרוטוקול הדיון מיום 11.2.21 בו הוזנה הנאשם [המבקש -י' א'] בנוכחות סנגורו על חובתו להתייצב לדיון ביום 1.6.21 בשעה 10:00. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי".

5. המבקש ערער על גזר דינו לבית המשפט המחוזי, אך הוא וסנגורו לא התייצבו לדיון שנקבע לערעור. חלף זאת, מתמחה ממשרד סנגורו של המבקש התייצבה וטענה כי הסנגור לא מרגיש טוב, וכי המבקש עצמו לא התייצב לדיון מאחר שעליו לבצע בדיקת קורונה לאחר שנחשף לחולה מאומת. גם לדיון הנדחה שהתקיים ביום 8.12.2021 המבקש לא התייצב, וכך גם סנגורו. שוב התייצבה מתמחה ממשרד סנגורו של המבקש וציינה כי הסנגור לא התייצב מאחר שהוא: "אחרי צנתור ומקבל טיפול".

בית המשפט המחוזי עמד על כך שמדובר בפעם השנייה בה המבקש וסנגורו לא מתייצבים לדיון; כי עיון בפרוטוקולים של ההליך שהתנהל בבית משפט השלום לתעבורה מעלה כי: "...למערער [המבקש -י' א'] ולבאי-כוחו היסטוריה בלתי שגרתית של אי התייצבות לדיונים..."; וכן קבע כי: "... נוכח אי ההתייצבות 'הכרונית' של המערער [המבקש -י' א'] ובא כוחו, גדשה הסאה, ואין מקום להמשך הליך הערעור לאור המתואר." מטעמים אלו, נדחה הערעור.

לטענת המבקש, אי התייצבות סנגורו בדיון הקבוע ליום 1.6.2021 נבעה מ"טעות סתמית" ביומנו, אשר הובילה לכך שסבר כי הדיון קבוע ליום 2.6.2021. משכך, נטען שבית משפט השלום לתעבורה היה צריך לקבל את בקשתו לביטול גזר הדין שניתן בהעדר התייצבות. ביחס להעדר התייצבותו בדיון בערעור- נטען כי סנגורו של המבקש "לא הרגיש טוב" ולכן במקומו התייצבה מתמחה ממשרדו, כך שבית המשפט המחוזי שגה כאשר למרות נימוקיה לעניין היעדרות הסנגור דחה את הערעור, וגרם לאי צדק מאחר שלהגנה לא ניתן יומה בבית המשפט. עוד הסביר המבקש, כי בשל עיסוקו בתחום השליחויות שהענישה אשר הושתה עליו תגרום לו לפגיעה כלכלית קשה ביותר. נוכח זאת, ביקש להורות על "עיכוב ביצוע הפסילה" עד להכרעה בבקשה והשבת הדיון לשמיעה מחדש על ידי בית המשפט המחוזי.

7. דין הבקשה להידחות.

בית משפט זה לא ייעתר לבקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי", אלא אם הבקשה מעלה סוגיה משפטית עקרונית, החורגת מענייני הפרטי של המבקש, או אם מתעוררים בנסיבות העניין שיקולי צדק ייחודיים, לרבות עיוות דין (ראו מני רבים: רע"פ 6000/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (5.9.2021); רע"פ 6401/18 ספיר נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (17.9.2018); רע"פ 4665/21 אבו סעדה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (23.8.2021)).

8. מן הבקשה עולה בבירור כי עניינו של המבקש רחוק עד מאוד מלעמוד ברף המצדיק קבלת רשות ערעור - הבקשה אינה מגלה סוגיה עקרונית החורגת מענייני הפרטני של המבקש, ואין בנסיבות עניינו כדי לעלות שיקולי צדק ייחודיים, או חשש ממשי לעיוות דין. די בכך כדי לדחות את הבקשה.

9. למעלה מן הנדרש, וביחס לעיקר טענותיו של המבקש - סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, קובע:

"נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע" [ההדגשה הוספה -י' א].

במקרה דנן, המבקש וסנגוריו השונים נמנעו מלהתייצב לדיונים בעניינו פעם אחר פעם, משלל טעמים. בתמצית יתואר:

ביום 22.11.2018 ביקש סנגורו של המבקש כי ידחה הדיון בעניינו על מנת שיתאפשר לו ללמוד את חומרי התיק, ובקשתו התקבלה; ביום 14.1.2019 הסנגור ביקש פעם נוספת כי ידחה הדיון מאחר שהוא חלה בשפעת - גם בקשה זו התקבלה; ביום 21.2.2019 ביקש הסנגור דחייה נוספת של מועד הדיון, הפעם בשל נסיבות רפואיות של אשתו. בקשה זו התקבלה אף היא; ביום 8.4.2019 ביקש הסנגור דחייה נוספת של מועד הדיון - הפעם בשל נסיבות

רפואיות שלו. משבקשתו נדחתה, התייצב לדיון עורך-דין ממשד סנגורו של המבקש, אך המבקש עצמו לא התייצב.

לאחר שהמבקש הודה בדיון שהתקיים ביום 19.6.2019 בעובדות כתב האישום, הוא וסנגורו לא התייצבו (פעמיים) לפגישה הקבועה להם עם שירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינו; לדיון שהתקיים ביום 11.9.2019 - המבקש לא התייצב וכך גם סנגורו; בקשה שהגיש הסנגור ביום 22.10.2019 לדחיית הדיון הבא בשל נסיבות אישיות - התקבלה, אך המבקש וסנגורו לא התייצבו לדיון הנדחה שנקבע ליום 18.11.2019 לשמיעת הטענות לעונש, ועונשו של המבקש נגזר בהעדרו.

על כן, הסנגור ביקש את ביטולו של גזר הדין, והסביר כי היעדרותו נבעה מנסיבותיו הרפואיות. הדיון בבקשה זו נקבע ליום 4.12.2019, אך גם לדיון זה המבקש לא התייצב, וגם לא סנגורו; אף לדיון שנקבע ליום 11.12.2019 המבקש לא התייצב, וגם למועד הדיון הנדחה ביום 28.1.2020 המבקש וסנגורו לא התייצבו.

לאחר כל זאת, בדיון שהתקיים ביום 23.2.2020 ביקש סנגורו של המבקש דחייה בשמיעת הטענות לעונש כדי להגיע להבנות עם המשיבה, וזו ניתנה תוך קביעת מועד דיון נדחה. לדיון שהתקיים ביום 16.6.2020 המבקש וסנגורו התייצבו, אך הסנגור ביקש דחייה נוספת בשמיעת הטענות לעונש, ושמיעתם נדחתה בהתאם; אז, הסנגור הגיש בקשה נוספת לדחיית מועד הדיון מטעמיו הרפואיים - ובית המשפט פטר את הסנגור מהתייצבות אך הורה כי: "לפנים משורת הדין, הדיון ידחה זו הפעם האחרונה ... מובהר לנאשם [המבקש - י' א'] כי במידה ולא יתייצב לדיון פעם נוספת יגזר דינו בהעדרו".

בדיון שהתקיים ביום 11.2.2021 הושגו כאמור הסכמות בין הצדדים -בוטלה הרשעתו של המבקש בכתב האישום המקורי וכך גם גזר הדין שניתן בהעדרו, ותוקן כתב האישום. לבקשת הסנגור שמיעת הטענות לעונש נדחתה לחודש יוני 2021. לאחר כל זאת - המבקש וסנגורו לא התייצבו לדיון שנקבע לצורך כך, ולכן כאמור עונשו של המבקש נגזר (בשנית) בהעדרו.

10. אם בכך לא די, המבקש ערער לבית המשפט המחוזי, ולאחר שהדיון בערעור נקבע ליום 21.7.2021 ביקש סנגורו של המבקש לדחות את מועד הדיון בשל חג הקורבן. בקשתו התקבלה והדיון נקבע ליום 13.10.2021. במועד הדיון הנדחה לא התייצבו סנגורו של המבקש, ואף לא המבקש - כל אחד מסיבותיו הרפואיות. כאמור, מתמחה ממשדו של המבקש התייצבה וטענה כי סנגורו של המבקש "לא מרגיש טוב". גם למועד הדיון הנדחה ביום 8.12.2021, לא התייצב סנגורו של המבקש מטעמים רפואיים, ואף המבקש עצמו לא התייצב, כאשר לא הוצג כל טעם להיעדרותו. על כן, הערעור נדחה.

11. מן המתואר עולה בבירור כי בית משפט השלום לתעבורה ובית המשפט המחוזי גילו סבלנות רבה, ואף מופלגת, להתנהלותו של המבקש וסנגוריו אשר הובילה לעיכוב בלתי נסבל בבירור ההליך.

בעוד שאין בתיאור לעיל כדי להטיל ספק או להקל ראש בנימוקים הרפואיים השונים שהוצגו על ידי כל אחד מסנגוריו השונים של המבקש כטעמים לדחיית דיונים בהליך או לאי התייצבותם בדיונים, נהיר לחלוטין כי אין להשלים עם התנהלות זו. המבקש נמנע באופן חוזר ונשנה מהתייצב לדיונים בעניינוזאת לאחר שהדיונים אף נדחים פעם אחר פעם

נוכח שלל בקשות מטעמו. אכן, הוגדשה הסאה.

בנסיבות אלו, מובן כי אין כל מקום לקבל את טענת המבקש כי נגרם לו עוול או לא ניתן לו יומו בבית המשפט, ואין לו להלין אלא על עצמו בכך שהערכאות קמא נדרשו להכריע בעניינו בהעדרו. מכל מקום, לא הוצגה כל עילה המצדיקה את ביטול גזר הדין או פסק דינו של בית המשפט המחוזי (ראו גם: רע"פ 3507/11 ימין נ' מדינת ישראל (30.6.2011); רע"פ 9183/11 הסנפרץ נ' מדינת ישראל (7.2.2012); רע"פ 222/13 מחמוד נ' מדינת ישראל (17.1.2013)).

12. כמו כן, לעניין נימוקו של המבקש בדבר קיומה של "טעות ביומן", כי כבר נקבע שטעות ברישום מועד הדין ביומן אינה מהווה סיבה מוצדקת לאי התייצבות לדיון, ואינה מצדיקה ביטול פסק דין שניתן בהעדר הנאשם (רע"פ 1446/14 ריאד נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (26.3.2014); רע"פ 9142/01 איטליא נ' מדינת ישראל, נז(6) 793 (2003)).

13. בגדר הרבה למעלה מן הנדרש, העונש שבית משפט השלום לתעבורה גזר על המבקש בהעדרו אינו חמור יתר על המידה, ודאי שלא בהתחשב בהרשעותיו הקודמות. כך שגם בהיבט זה, לא מצאתי כל מקום לקבל את טענות המבקש.

14. אשר על כן, הבקשה הנדחית אפוא. ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע עונשו של המבקש המובלעת בבקשה.

ניתנה היום, כ"ה בטבת התשפ"ב (29.12.2021).

שׁוֹפֵט